

Đề bài

Em hãy phân tích
buổi họp của họ hàng
nhà chuột nhằm tránh
sự truy bắt của loài
mèo trong truyện
ngụ ngôn

*Đeo nhạc
cho mèo*

Bài làm

Trong truyện ngụ ngôn *Đeo nhạc cho mèo*, buổi họp của họ hàng nhà chuột nhằm tránh sự truy bắt của loài mèo là buổi họp giàu ý nghĩa biểu trưng.

Tham gia buổi họp ấy có đầy đủ các tầng lớp trong họ hàng nhà Chuột. Có thể coi đó như một xã hội thu nhỏ. Ông Chuột Cống “rung rinh béo tốt” là bậc bề trên, có chút chữ nghĩa, kẻ cả, cậy thế cậy quyền, chỉ đòi “ăn trên ngồi tróc”. Anh Chuột Nhất láu linh, khôn ngoan, khéo trốn tránh công việc tương ứng với loại chức sắc nhỏ “dở ông dở thằng”. Riêng anh Chuột Chù thật thà, chất phác thuộc hàng ngũ những người “thấp cổ bé họng”, thường bị bọn chức sắc bắt nạt.

Lúc đầu, sáng kiến “đeo nhạc cho mèo” do ông Cống đưa ra được cả làng Chuột đồng thanh ủng hộ thuận nên cuộc họp diễn ra trong không khí rất sôi nổi. Có thể nói, Chuột Cống đã thể hiện rõ vai trò của một người có quyền, có chức, nắm giữ việc quyết định những sự kiện hệ trọng trong làng. Nhưng khi bàn đến việc cử người thực hiện cái sáng kiến “tuyệt diệu” ấy thì kì lạ thay, ai cũng chối đây đẩy, tìm đủ mọi lí do để trốn việc và đùn đẩy cái việc chết người ấy cho kẻ khác. Ông Cống đùn sang anh Nhất, anh Nhất láu linh lại đẩy sang cho Chuột Chù. Rốt cuộc Chuột Chù, vì không chối vào đâu được nữa mà cũng không biết đẩy cho ai, nên đành phải nhận.

Sự đối lập giữa hai cảnh tượng trên chứng tỏ làng chuột đa phần là những kẻ “khi vui thì vỗ tay vào”, chỉ biết nói suông, khi cần bàn đến việc cụ thể, liên quan đến tính mạng của cá nhân thì “cháy nhà mới ra mặt chuột”. Từ ông Cống đến anh Nhất, lộ nguyên hình là những kẻ chỉ biết chỉ tay sai khiến, đùn đẩy công việc cho người khác.

Trong cuộc họp của làng chuột (và cũng là của làng xã trước đây), người có quyền xướng và sai khiến người khác là những vị có vai vế hàng đầu như ông Cống, người tự cho mình cái quyền không phải làm những việc nặng nhọc, nguy hiểm là những vị chức sắc *dở dở ương ương* như anh Nhất. Còn những người cùng đinh, ở dưới cùng trong bậc thang phân cấp xã hội như anh Chù thì phải gánh vác những công việc nặng nhọc, những kế hoạch nhiều khi rất viển vông do các vị chức sắc xướng lên.